

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrlet 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrlet 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 11. vel. travna 1883.

List 19.

Nagovor pri prvem sv. obhajilu. (Cvetlice, sveče, kelih.)

Pervikrat v vašem življenju vas, preljubi otroci, tukaj pozdravim, na tem svetem kraju, pred oltarjem Gospodovim. Kaj vam hočem pač družega reči, kakor srečne vas moram imenovati, blagrovati vas moram! — Mnogokrat sem vas že pozdravil v šoli, pa verjemite mi, dragi otroci! da še nikoli ne s tolikim veseljem, nikoli še ne s toliko serčno radostjo, kakor današnje jutro tukaj le pred oltarjem Gospodovim, ko ste pervikrat povabljeni k božji mizi, k nebeški ženitnini! — Že več časa ste bili nekako odbrani od družih součencev; na vas je bila že več časa prav posebno naša skerb obrnjena; naše priserčne želje so bile, da bi se prav lepo in vredno pripravili za današnje naj svetejše opravilo. Ali danes, ko je res prišel tisti dan, o katerem smo že tolikrat in toliko govorili, — danes so skerbne oči vaših dobrih starišev in učnikov še s posebnim veseljem na vas obrnjene; danes se tudi meni nekakšno častitljivi zdite, kakor še nobenkrat pred ne, ako pomislim, da vaše mlado serce postane zdaj oltar božji, sedež božji, kamor pride Jezus večni Bog stanovat in kraljevat! O kako veličasten je za vas ta dan, kako srečna ta ura!

Zato hočem porabiti še zadnje trenutke pred vašim prvim sv. obhajilom in vam še nekoliko besedi spregovoriti, da bi, če mogoče, še bolj željno ga pričakovali, še z večjo pobožnostjo in gorečnostjo se pripravili. Toraj poslušajte še moje slednje opomine z enako pazljivostjo, kakor ste poslušali prejšnje podučevanje! —

Cez 4 leta in 3 mesce bo minulo ravno 100 let, kar je na Laškem umerl nek 90letni star škof; eden naj bolj razsvitljenih učnikov sv. kat. Cerkve, eden naj gorečnejših svetnikov, in smem reči, naj priserčniš častivec presv. Rešnjega Telesa. Imenuje se sv. Alfons Ligvorij. Spisal je premnogo lepih nauk in priserčno gniljivih molitev, tudi več svetih pesem je zložil. Pa za danes vam omenim le ene krasne pesmi, ki jo je zložil v čast presv. Rešnjemu Telesu, ki jo slišite tudi večkrat v cerkvi peti.

V tej prelepi pesmi izvoljeni služabnik Božji blagruje cvetlice, ki na altarji tako blizo Jezusa cvetejo, rekoč:

„Cvetlice vé, ki noč in dan cvetete
Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!

O da bi mogel jaz, kjer vé merjete,
Na vaši stopnji bit' pred Jezusam!“

Potem blagruje bele voščene sveče, ki tako blizo presv. Rešnjega Telesa gorijo Zveličarju na čast ter kliče:

„Tud' blagor vam, vé svetlobele sveče,
Ki tam gorite Jezusu na čast:
O da bi jaz deležen bil te sreče,
Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast!“

Prav posebno pa se mu zdi veličastna in srečna tista svitla zlata posoda, — sv. kelih, kjer prebiva Jezus Kristus v podobi belega kruha; zato še to posebno poveljuje, rekoč:

„Oj slava tebi, blažena posoda,
Ki v tebi On prebiva, — Jezus moj!
Kako ti častna dana je osoda,
Kot Božji hram se svetiš pred menoj!“

Toda kmali si svetnik premisli, da je on sam stokrat, — milijonkrat srečniši, kakor cvetlice, bele sveče, zlati kelih, ki nimajo čutila; on pa ima serce, ki more čutiti in ohraniti to nedopovedljivo srečo. Zato ves vesel zakliče:

O koliko srečniši sem jaz kot vi!
Če pride k meni zvest' Pastir ovčice, —
Mi vžiti svoje dá Meso in Kri;
Če v Jezusu prejmem nebes slaščice
In v sercu mojem Kristus sam živi:
Takrat medlim, merjem moči ognjene,
Ker se Zveličar moj sam z mano sklenu!“ —

Tudi vam, preljubi otroci! ni treba zavidati cvetic in sveč in kelihu, ki smejo biti tako blizo Jezusa, v Njegovi službi, v Njegovo čast. Brez primere srečniši ste vi, ki boste danes pervikrat prejeli Jezusa v sv. obhajilu in vaše serce, vsako posebej, postane takorekoč Božji hram, sveta hišica, kjer hoče Zveličar vaš prebivati.

Vendar tudi te tri reči, ki so v sv. pesmi omenjene, — cvetlice, sveče, kelih — za vas danes niso brez pomena, ampak vam prelepe nauke dajajo, kaj morate tudi vi storiti za Jezusa, da vam bo donášalo prvo sv. obhajilo obilno koristi.

a) Cvetlice pomenijo prelepe čednosti, s kterimi mora biti olepšano in ovenčano vaše serce, ako hočete, da bo Jezus z veseljem k vam prišel in pri vas ostal.

Tedaj, kakor so na oltarji poleg presv. Rešnjega Telesa razpostavljene cvetlice, tako naj bodo v vašem sercu razverstene svete čednosti, da se bo božje oko Jezusovo z veseljem oziralo na nje. Ktere ima Jezus naj raji, tiste naj bodo na prvem prostoru. Jaz bi svetoval, da na prvem mestu naj bo bela lilija nedolžnosti, ker te se bo božje Serce naj bolj veselilo, če jo najde; če pa ne, naj bo saj na njenem mestu vijoličasta cvetlica prave spokornosti in stalnega poboljšanja, saj je nekda sam rekel, da je spokorjena nedolžnost tudi ljuba Njegovemu Sercu in da se je tudi angelji v nebesih veselijo. — Potlej naj pride na versto trojna prelepa cvetka: živa vera, terdno zaupanje in goreča ljubezen. Kličite Jezusu naproti, kako terdno vse verujete, kar je On učil in kar Njegova sv. Cerkev veleva verovati, zlasti kar zadeva naj svetejši Zakrament, in pristavite še, da ste za to vero pripravljeni živeti in umreti; tako spoznanje On rad sliši. Imejte prav destinsko zaupanje do Njegove nezmérne dobrotljivosti; prav zaupljivo ga zlasti danes prosite prav obilno in velikih reči. Serčno in odločno Mu tudi recite, da Ga ljubite in hočete zmiraj ljubiti iz vsega serca, iz vse duše, iz vse misli, iz vseh moči, bližnjega pa zavoljo Njega, kakor sami sebe; obljubite mu tudi, da zanaprej hočete z Njegovo pomočjo vse zapovedi natanko spo- novati. — Potem naj pride na versto tista cvetlica, ktero je Jezus nekda še posebej priporočal takrat, ko je djal: „Učite se od mene, jaz sem krotak in iz serca ponižen!“ O gotovo, ponižnosti ne smé nikdar manjkati v vašem sercu, in še zlasti danes ne. Préd sem rekel, kako se mi danes, otroci! častitljivi zdite; pa nikar ne mislite, da gre zato hvala vam. O ne. Če ste danes odbrani izmed vsih družih in ste deležni tolike časti in sreče, zahvaliti se imate Jezusu: On vas je sem poklical, On vam je dal doživeti srečo današnjega dneva. Če ste danes čisti na duši, Njemu gre hvala! On vas je po Svojem namestniku pri spovedi očistil. In če danes čuti vaše serce večo pobožnost ter voljo in veselje za vse dobro, tudi to je od Njega. Le to spoznajte, da Jezus dela vse, iz lastne moči brez Njega ne morete nič. Če pa še premislite neskončno veličastvo Njega, ki pride danes pervikrat k vam, potem boste primorani v prahu ponižnosti klicati: „Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša!“ — Slednjič morate še uverstiti mnogotere druge cvetlice, za zdaj še pod imenom „dobri sklepi,“ da hočete ves čas po kerščansko živeti, vedno biti poterpežljivi, pohlevni, trezni, sramožljivi, delavni, goreči, pobožni, bogoljubni itd.

b) Goreče sveče naj vam bodo opominj svetih misli in želja. Kakor se vzdiguje plamen na kviško, tako naj bodo zdaj vaše misli in želje le proti Jezusu obrnjene. On sam želi in hrepeni z vami se skleniti; kakor je nekda rekel aposteljnom: „Serčno sem želel z vami jesti velikonočno jagnje“ tako tudi vam z veseljem naproti hiti. Zato bi ne bilo prav, ko bi vaše serce ostalo merzlo, brez veselja, brez hrepenenja. Recite Mu tedaj še to, kako že dolgo časa vaše serce hrepeni po Njegovem prihodu in kako zlasti danes koprni po Njem.

Razun tega so pa tudi goreče sveče podoba daritve. Bogu ne moremo tako darovati kakor ljudem iz roke v roko: Bogu se neživi darovi darujejo s tem, da se sežgó, živi pa s tem, da umerjejo zanj, da mu življenje dajo. Odločite se tudi vi danes za tako daritev. Kakor se goreča sveča topi in se s tem vedno manjša ter čedalje bolj koncu bliža, tako se bo tudi vaše življenje z vsakim dnem, z vsako uro krajšalo, ter se še pred svojim koncu približalo, kakor se vam bo

zdelo. Ne zamerite, da na dan vašega naj večega veselja o smerti govorim. Storim to le zato, ker želim, da bi tudi vaše serce, vaše življenje po prvem sv. obhajilu vse v čast božjo se darovalo, takorekoč zgorelo v čast božjo, in slednjič po vrednem zadnjem obhajilu v čast božjo — ugasnilo!

c) Slednjič še pomen svete zlate posode. Ta pa naj vam bo znamenje stanovitnosti! Zlato je namreč zato tako dragoceno in priljubljeno, ker se ne spremeni, ampak ostane vedno čisto in svitlo in se zato imenuje žlahtna ruda. Druge kovine ne ostanejo dolgo svitile, ampak se kmali spremené, n. pr. železo zarjovi, svinec, baker otemni itd. Oh naj bo, — naj bo vaše serce zmiraj čisto zlato, tako čisto in lepo, kakor danes pri prvem sv. obhajilu.

Če se pa zlato vendar kaj spremeni, spremeni se na lepše. Če se namreč ogladi, se še lepše sveti; če se predela v lepotičja in kinče, je očesu še bolj všeč; tako naj ostane tudi vaše serce stalno zlato, le da se bo po prvem sv. obhajilu še vedno lepšalo in bolj in bolj svetilo; da bo enkrat vredno bliščati se v nebeški bliščobi vse večne čase! Amen! —č.

Binkošti in sv. birma in še kaj . . .

Ni zastonj pred Binkoštni post in predpraznik. vigilija, vsled česar so verniki svoje dni po noči čuli in molili, da bi darove sv. Duha v večji obilnosti prejeli.

Ne obhaja sv. Cerkev tega praznika zastonj skoz osem dni neprenehoma in kliče sv. Duha na pomoč vsak dan, posebno pri sv. maši in v cerkvenih molitvah.

Ni brez posebnega pomena to, da o Binkošti in okoli Binkošti posebno se deli zakrament sv. birme, kateri je tako nezmérno potreben mladini, ki začne odraščati.

Kako imenitni in potrebni so darovi, ki jih mlad človek ima prejeti še posebej pri sv. birmi: modrost, moč, svet, učenost, pobožnost, strah Božji.

Gledati se mora tudi na posebne potrebe pri otroku in za tiste dotične darove še posebej prositi. Nekteri otrok je bolj nagnjen k jezi, drugi k nepokoršini, tretji (in to prav mnogi) k tatvini, še drugi (morebiti po rodovini ali drugih okolišinah) k nespodobnosti, zopet drugi h kletvinji, k neusmiljenju, k poškodovanju lastine družih na vertéh, na polji itd. Zato naj bi starši in vsi domači, posebno matere, že nekaj dni pred birmo molili za otroka in z otrokom skupaj, kateri ima iti k sv. birmi.

Gledalo naj bi se na okolišine vasí, sosésk, srenj in celih okrajin. Po mnogih krajih so v navadi grozni pretepi, sovraštva, pobijanja, kuga peklenskega ponočevanja, k čemur tudi spisi, bukve, časniki sedanjega časa pogosto mlade ljudi zapeljujejo. Mladi zarod naj se poboljša, naj ne hodi po stopinjah sedanjega, že pohujšanega rodú.

Naj se toraj v ta namen birmanci priporoče sv. Duhu posebno za dar razumnosti, modrosti in strahú božjega. Zarad poželjivosti, grešnih znanj itd. nastane ponočevanje, vsled tega pretépi, poboji, pijančevanje, in sedanje naše mladine pride toliko v ječe, da bi se s kervavimi solzami žalost in nesreče ne mogle izmiti. Take ostudnosti se morajo odpraviti.

Glejte toraj, da otroci vredno sv. birmo prejmejo in prosite že o sv. birmi, da sedanji birmanci, vaši otroci, nikoli ne zajdejo v pregrehe svojih že odrašenih bratov, sester, ali družih domačih, sosedov itd.

V svetišnu judovskega tempeljna je na sedemročnem svetilniku neprenehoma sedem plamen gorelo; tudi v duši birmancevi, kateri sv. birmo vredno prejme, gorí

sedmero prelepih nebeških plamen, ki mu grejejo serce k vsemu dobremu; mladi človek razširja svetlobo tudi med druge. Te blažene luči je prižgal sv. Duh in gorje njemu, kdor jih gasi in mori v mladem sercu.

Med temi lučimi učeniki stavijo strah božji na prvo mesto. Vzrok pojasnjuje sv. Anzelm, ker lastno je temu daru, da izkoreninjuje prevzetnost, ktera je korenina vsega hudega; vterjuje pa ponižnost, ki je studenec vsega dobrega. Tako tedaj se strah božji razodeva kakor podlaga drugih darov. Po angelškem učeniku sv. Tomažu je strah božji tisti strah, ki izvira iz detinske ljubezni in se bojimo razžaliti presveto veličanstvo Božje iz častitljivega spoštovanja pred Bogom. Strah božji stori, da imaš Boga povsod pred očmi, in če je ta čednost v tebi zadosti vterjena, se z ničimur ne boš dal zapeljati, da bi z grehom Boga razžalil. O kako silno potreben je dar strahu božjega! To se je vidilo tudi te dni, ko so bile procesije križevega tedna. Te procesije so za dobro letino, za obvarovanje vsakterih nesreč po hišah, po cestah in po polji. To je toraj zadeva, ki tiče vso deželo, moli se v procesijah in po cerkvah po vsi deželi, po vsih mestih in duhovnijah; vsakemu, kateri ima zdravo pamet, mora biti na tem ležeče, da bi imeli dobro letino, da bi nas Bog nesreč obvaroval. To tudi ljudje čutijo in več del se prav lepo obnašajo, ko procesija n. pr. memo po mestu gre; vender se pa naleti tudi terti, ki se tako véde, kakor da bi bil doma iz dežele trogloditov in človekožircev. Ko se namreč v imenu cele dežele na pomoč kliče Bog, Marija, Svetniki, ko gre dolga versta vernikov in duhovstvo v ornatu z višjim Pastirjem na čelu med glasno molitvijo, s križi naprej in vmés: se naméri, da kak neotesanec se še ne odkrije (par nesramnežev je bilo celo viditi, ktera bi se smela kaznovati zaradi očitnega motenja pobožnosti in žaljenja verskega čutila, ker sta pokrita in s smodko v nesramnih ustih memo šla). Molčimo o nekterih, ki se menda „olikujejo“ (?), pa se prederznejo versko čutilo žaliti! Izmed vsega narbolj divje pa je, kakor se nekteri védejo, kadar srečajo duhovna, ko s presv. Rešnjim Telesom gre bolnika previditi; memo krevsajo in se jim ne zdí vredno pred živim Bogom poklekniti. Tudi pri „šmarnicah“ se nekteri tako védejo, da poštene ljudi žalijo in pohujšujejo. Pokojni vladika Slomšek je prav dobro poznal take, ko je pisal, da „smeti ostajajo pri vratih“ — v cerkvi namreč, da bi se ložej in manj opazovani nespodobno obnašali. Znano je, da po nekterih krajih po deželi se godi veliko bogoskrunstva. Ni treba nikomur biti preroku, ako takim bogoskruncem razne verste napoveduje, da jim bode lakota še bridko poniževala napihnjene grebéne, ker se tako nespodobno védejo o naj resnobiših prilikah, ko vse občinstvo za usmiljenje, za milosti, za odvernjenje nesreč k Bogu kliče.

In od kod so take nespodobnosti? Strahu božjega nimajo. Kdaj začne kdo svete skrivnosti ali tudi duhovstvo zaničevati? Pod nosom še mokri distikrat takrat, kadar začno staršem denar krasti; tudi tako imenovani „olikani“ in odrašeni, kadar imajo od tujega denara oskrunjene roke; — oboji pa še zlasti, kadar se od njih kadí tista nesnaga, ktero Duh božji imenovati prepoveduje. Strahu božjega ni, ta se pogreša pri taci zaverženih. Zato pravi Modri: „Initium sapientiae timor Domini.“ Začetek modrosti je strah božji.

Ko se je Sin Božji ponižal včlovečiti se, je prejel naj bolj popolnoma človeško dušo, kar koli je mogoče misliti. Prerok Izaija pravi: „Gospod (Bog Oče) ga je napolnil z duhom strahu božjega.“ To je govoril prerok, ko je v duhu pred seboj vidil prihod-

njega Odrešenika v Njegovem prečesnem človeštvu. Zato tudi nobeno stvarjeno bitje Boga ni tako spoznalo, kakor prečesna Jezusova duša; od tod je bilo nezmerno Njegovo česenje Božjega veličastva, in ti občutki so tako prešinovali Jezusovo dušo, da so napolnovali tudi vse ude, počutke in telesne moči Njegovega najsvetejšega telesa. To je bil tisti „duh strahu božjega“, ki je napolnoval prečeseno človeštvo Jezusovo.

In po tem pojasnjenji si misli Jezusa, ko je molil za nas po samotnih krajih, po gorah, o zadnji večerji itd., k nebeškemu Očetu. V resnici, pravi eden pisateljev, to je prizor za angeli radi zbranosti, ki se je svetila na Njegovem naj svetejšem obličji, in radi spodobnosti (spoštovanja), ki je bila izlita po vsih udih Njegovega telesa.

Z darom strahu božjega je bila na prvi stopnji za Jezusom napolnjena ona, ki si jo je sv. Duh izvolil kakor naj čistejši nevesto v spolnjenje nezmerno visoke skrivnosti včlovečenja, ktero je sprejel Sin Božji za rešenje zagrešenega človeštva. Vse njene ljubeznjivosti do Jezusa, nebeškega Deteta, so bile spremljane od nezapopadljivega spoštovanja, to je, od naj globokejšega strahu božjega. Ne bomo se motili, ako rečemo, da Marija je imela tako sveto in globoko spoštovanje do božjega Deteta, da so pri nji bile omejene tiste razne zunanje skazovanja ljubeznjivosti do Jezusa, kakor je to mnogokrat pri drugih materah: Marija je imela dar strahu božjega v nezmerno visoki stopnji.

Po teh izgledih od Jezusa in Marije nam je očitno, kolik dar je dar strahu božjega. In če ta dar imamo, v kolikem spoštovanju bomo potem imeli cerkve, v katerih včlovečeni Sin Božji svoje stanovanje ima! Zapopadli bomo besede: „Kako grozno častitljiv je ta kraj, tukaj ni družega kakor hiša Božja in vrata nebeške.“ Kako spoštljivo se bomo tudi povsod obnašali, ker vémo, da Bog je povsod pričujoč in pri nas, „v katerem živimo in smo.“ Kar cerkev tiče, se bere, da sveti Martin se je v cerkvi velikrat tresel na vsih udih, ker si je bil tako živo svést, da je pričujoč véliki Božji Sin. Ako tedaj birmanci vredno prejmejo sv. birmo ter posebej „dar strahu Božjega“, ne bodo več skrunili hiše Božje z nespodobnim smejanjem, radovednim ogledovanjem, šepetanjem, igranjem, ali pa s takim telesnim vedenjem, kakor bi si pričó nobenega spoštovanega človeka početi ne upali. (Kako grozno žalostno je n. pr. slišati, da nekteri kmečki pobi po stopnicah in temnih kotih posedujejo in se celo ne prestrašijo tobak zvečiti, da molčimo o bogoskrunskem pogledovanju, ter o pasenji nečistih oči itd., kar vse je tako ostudno, da je res čudo, ako strela ne udari in v trenutku ne končá tako silno ostudnega počenjanja.) Pri mestnih ljudéh so nespoštljivosti tolikanj manj odpustljive, ker taki ljudje veliko deržé do zunanje lepe šege, nikoli se ne morejo dosti olikati in osnažiti, ko gredó pred kacega višega k zaslišanja ali s kako prošnjo; v cerkvi pa se nekteri védejo bolj nevkretno in dervasto, kakor kaki hlapčoni, z rokami v žepu, zadi pod herbtom, stojé med povzdigovanjem in blagoslovom, sloné kakor na pol vinjeni ali zaspani itd. Kje je pri taci „strah božji“, ki je vender začetek modrosti: „Initium sapientiae timor Domini!“

Ako kerubi in serafi „svet, svet, svet“ kličejo, zakrivaje si obličje od svetega strahu; mora tudi naša zunanja spodobnost in notranja zbravnost biti primerna svetemu kraju, na katerem se nahajamo, in svetim opravilom, pri katerih smo pričujoči. Sv. Frančišk Salezijan je imel dar strahu božjega na tako visoki stopnji, da si tudi čisto sam v sobi ni upal telesno drugač zadržati se, kakor ko bi bil kak imeniten gospod pri njem pričujoč. Sv. Karol Baromej si tudi pri nočnem počitku

ni nič dovolil, kar bi bilo kakor si bodi kaj napačno, ali kar bi zahtevala zgoli telesna zloznost.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Prečast. P. Tomaž Brseska.) Te dni je šel skoz Ljubljano v Rim prečast. P. Tomaž Brseska, bivši prednik č. oo. od vstajenja Kristusovega v Drinopolji, v Bulgariji; zdaj pa je izvoljen za pristava naj višega vélikega redovnega predstojnika (P. Semen-ko-ta), je tedaj na drugi stopinji v celem redu, postal namreč je „general-azistent.“ Toraj se je podal pretekli torek iz Ljubljane proti Rimu, kjer bo zanaprej stanoval. Njegov naslednik v Adrianopolu je prečast. P. Valerijan Prsewlozsky, tudi Poljak, ki je že na svojem mestu. Ta red ima svoje samostane daleč po svetu raztresene, kakor: v Ameriki njih 5 (1 med drugimi v Chicagu), 1 v Parizu, 1 v Berlinu itd. Pravila redovne so ojstra in on sam je močno vestin mož (zlo se je čudil, ko je slišal, da se v Ljubljani najdejo taki, ki med povzdigovanjem ali pri blagoslovu z Naj-svetejšim ne pokleknejo; gorjé! je rekel, kaj bojo počeli, ko bodo pri sodbi stali pred ravno tistim Kristusom Sodnikom, ki mu tukaj niso časti skazovali, ko se je za-nje daroval!) — O tej priliki naj malo pojasnimo, kar smo že omenili o bulgarskih novih škofih. Po predlogu zbora „de propaganda fide“ se bojo vstanovili na Bulgarskem trije apostolski vikarijati za katoličane iz gerško-vzhodnega obreda. Izvoljen je za prvega apost. vikarija Mr. Nil, kateri bo kot nadškof imel sedež v Carigradu. Drugi je vikar Mihael Petkov, ki je bil une dni posvečen od nadškofa Nila v Carigradu. Če prav vemo, je le-ta prvi Brseskov učenec v Adrianopolu, najberže spreobrnjenec iz razkolništva, kakor je tudi premilgsp. Nil. (Tretji še ni očitno znan.) Upati je dobrega vspeha od vikarijev, ker bulgarski narod se močno nagiba k svoji starodavni materi katol. Cerkvi.

To se je vidilo poslednje dni, pravi „Zagreb. List,“ ko je na stotine duš zapustilo razkolstvo in se je vernilo v naročje katoliške Cerkve. Misijone po ondotnih okrajih bode opravljal red sv. Vstajenja.

Iz Gorenjskega. Pred dvorom je umerla pobožna gospa Urbančič-eva v 94 letu; 7 duhovnov je bilo pri pogrebu; pokopaval je domači župnik gosp. Debelak, slovesno černo mašo je pel gosp. župnik Golobič. — V Šenčurji je bil peto nedeljo „bof.“ cerkveno žegnanje, ali prav za prav se je slovesno obhajal praznik cerkvenega pomočnika, sv. Jurija. Velika sv. maša je bila z leviti, gosp. kaplan Alijancić pa je kaj lepo orgljal, in krasno lepo petje je vnemalo gotovo vsacega, ki ima saj nekoliko pojma v cerkvenem petji. Pele so se težke Wittove, Försterjeve in drugih skladateljev lepe kompozicije. Pele so 4 kmečke pevke ki so pa čisto izobražene v sekiricah in tekstu, in 3 moški. Veliki altar je bil okinčan s svežimi cveticami na čast sv. Juriju, nekaj pa tudi zato, ker je bil samo tabernakelj še cel, drugi del sploh še zelo razdjan, ko kipar oče Šubic že drugega dela in njegov verli sin Jurij, slikar v Parizu, slika sv. Jurija v njegovi nebeški slavi.

Verh Skalnice, 5. maja. (Nekaj o slovečem svetišču Sv. Gore.) Že v 15. šte. „Zg. Dan.“ t. l. sem dal nekaj črtic o tem zares slovečem svetišču, kakoršnih je le malo na svetu, pa le poveršno. Ker smo v prijaznem spomladanskem mescu maju, presv. Devici in Materi Božji posebno posvečenem, bi hotel tudi jaz tej naši preljubenzivji varhlinji med toliko vencev, kateri se ji dandanašnji po vsem svetu s šmarnično pobožnostjo spletajo, saj par cvetic vplesti in še to posebno zato, ker sem tudi jaz od Nje ali po Njej že prav mnogo

milosti v tem nadlog in revščine polnem življenju za dušo in telo prejel. Zares, bolj primerne grča si ni mogla Naša ljuba Gospá sredi Juliških planin izbrati, kakor je Skalnica ali sedanja Sv. Gora. Ko dospé pobožni romar*) po semtertje se vijugajoči cesti, ktere vzdrževanje svetišče mnogo stane, molivši sv. rožni venec ali pevajoč pesmi ali litanije Matere Božje po svetem griču, kakor navadno delajo vsi romarji, je za ves trud dovolj poplačan. Romarji se okrepčajo najpred z molitvijo pred kipom žalostne Matere Božje v zidu pred cerkvijo, ki je na zadnji strani jugoizhoda. Od severozahodne strani se pa pride naravnost k licu svetišča, nad kterega velikimi durimi je krasen kip Matere Božje z Detetom Jezuškom v naročju, ter se okrepčajo pred kronano podobo Marije Device na velikem oltarju, kakor tudi prvi hitijo po odpravljeni kratki molitvi v to svetišče milosti. Cerkev je vsa iz rezanega kamna in po velikosti je berž za veliko patrijarhalno oglejsko, ker obsega blezo 10.000 ljudi. Po osmerih širokih stopnicah se pride gori pred glavne vrata (stranske dvoje so vedno zaperte) z napisom letne številke 1545, ko je bila namreč cerkev dovršena, kajti posvečena je bila že 12. oktobra 1544 (torej že 5 let po znani prikazni) z vso mogočo bliščobo, krasnostjo in dostojnostjo od Egidija Falzetta, suffragana škofa tedanjega oglejskega patrijarha v Kaorli**) (Cuprulanus). Nad glavnimi durimi visi, kakor je že omenjeno, lep na zid pripet kip iz kamna, o kterem se neka resnična dogodba pripoveduje, da ga je pred leti zadela strela in da je doli padel med gosto sedečo trumo romarjev, pa velik kip se ni nič poškodoval in tudi nikogar ni ranil. Pa kdo bi zamogel popisati vse milosti, ktere je Marija Devica skazovala onim in jih še vedno skazuje vsem, kateri so hodili nad 300 let v to njeno svetišče in še vedno hodijo na kraj njenega prikazanja Jo milosti prosit? Od nekaj lét že je pa zopet viditi, da so se ljudje od bližnjih in daljnih krajev tega sv. kraja s podvojeno gorečnostjo v novi poprijeli, kar je gotovo veselo znamenje v sedanjem času verske mlačnosti in nemarnosti. Sej so pa take svetišča zares podobne zdravilnim studencem za dušne težke bolezni, ktere bi se sicer drugod med svetom ne utegnile nikdar ozdraviti, ktero resnico se spoznava že iz Marijnih besed, rečenih pasterici Uršuli Ferligojki:***) „Reci ljudstvu, naj mi zida tukaj hišo in me prosi milosti!“ Samo ss. obhajil se podeli na leto dni nad 30.000—40.000 romarjem, ki prihajajo od blizo in daleč k temu studencu milosti. V že omenjeni knjigi o svetišču Matere Božje na Sv. Gori (nemški), in zlasti v oni (latinski) od p. Paškona, iz reda sv. Frančiška, je vse polno navedenih djanskih zgodb in dobrotnih čudežev, storjenih raznim osebam na priprošnjo Marije Device. Resnico tega pričujejo mnogoštevilne obljubne slike in table, ki visijo na sténi o veliki zakristiji za velikim altarjem, in so prinesene od vernih, ne le od prejšnjih starih časov, ampak njih mnogo tudi iz poslednjih, prav današnjih dni, kakor se lahko sleherni sam prepriča.

*) Zarad divnega razgleda prihajajo tudi drugi, pa ne pobožni romarji, tako imenovani „turisti“ ali hribolazci na Skalnico, da si pasejo oči in nič drugega. Ti imajo tudi oči, pa le telesne, zato ne vidijo edino potrebne. Pis.

**) Kaorle je primorska vas nad Benetkami, kjer je 1848 avstrijska baterija eno sardinsko vojno ladija potopila. Pis.

**) Tako je tiskano v temeljito spisani (slovensko pisani) zgodovini, ki se ravno zdaj dotiskuje v hilarijanski tiskarni. Več o tej krasni knjigi, — ki obsega tudi potrebne molitve, kedar zagleda svetlo! Pis.

Naj imenitniša zgodba iz današnje dobe je pa ona ogromna procesija 2. septembra 1872, na čelu r. nadškof z nad 150 duhovni in z nad 40.000 drugih vernikov, kar bo ljudem ostalo vedno v spominu. In da tudi poznejši zarod ne pozabi na to očitno spoznavanje sv. vere svojih pobožnih prededov, se je v ta namen napravil prekrasen marmorni altar sredi velikega obhajilnika (ki obsega prostor, da se lahko 100 ljudi h kratu obhaja), in na njem se mašuje spred in zadek. Stane neki 2000 gld. Spredej je v sredi altarja v marmor izrezana slika Pija IX, klečečega pred v oblakih se prikazuječo Marijo Devico, in malo višej je pa Oče nebeški, gledajoč z dopadajenjem na velikega terpina (Pija). Na zadnji ali gorenji strani tega dvojnatega altarja je pa v spomin na ono procesijo latinski napis s samimi velikimi čerkami:

Cum Pius IX. P. M. Annos L Feliciter absolvit,
Ex quo sacratus fuit Episcopus,
Votum pro Ejus incolumitate a. MDCCCLXXII susceptum,
Mariae Matri Dei
Libentes merito solvunt
Altare dedicant. —

Ravno tako se je na isti način napravil iz prostovoljnih zbirk 63 stotov težek zvon, ktera teža spominja (po legendi) na 63. letno starost Marijnega življenja v tej dolini solz. Če tudi niso še uslišane naše prošnje za povsotno ali vsestransko zmago in svobodo Cerkve in Jezusovega namestnika, je vender, prej ali slej, gotova zmaga Cerkve; kajti „peklenske vrata je ne bodo premagale“, je rekel njen ustanovnik sam. Toliko bodi le memogredé omenjeno in povedano v Marijno čast v tem Marijnem mescu. Zato naj mi zvesti katoliški Slovenci z vso gorečnostjo častimo to našo Mater, ki nas je po svojem prikazanju na Sv. Gori obvarovala kuge luteranstva in žalostnega razkolništva; spominjajmo se vedno, in še zlasti v tem njenem mescu, presladke in preblazene Device, kajti nič ni bolj koristnega, nič bolj prijetnega, kot tá-le misel: Da mi pribežimo k Tebi, o sveta Mati Božja, pod perutimi tvoje ljubezni in usmiljenja, brani in varuj nas. Mi za Bogom imamo naj večje zaupanje ná-Te, o Mati preljubeznjiva; ker ti si naše pristanišče, o neomadežana Devica; Ti si naša prednica in dobrotljiva pomočnica. (V. Efrem. 5.) Ako pa želimo njenega mogočnega varstva vredni postati, spolnujmo, kar pravi sv. Rihard od sv. Lovrenca: „O ljubite, dragi moji, Ono, ktero častite, in častite, ktero ljubite; kajti potem boste zares častili in ljubili, ako si prizadevate s celim srcem, posnemati Ono, ktero hvalite. Kajti prava hvala serca in ust je v posnemanju djanj.“ — O priliki zopet kaj ako Vam drago!*)

S Krasa, 4. maja. (Birmovanje. † Miha Žvab.) Četerto nedeljo po Veliki noči (22. aprila) so premilg. škof teržaški Janez Nep. izvolili pričeti versto letošnjega birmovanja na Krasu, v prijazni daleč s kamnitega griča belo bliščeči cerkvi Matere Božje na Repentabru. Po lastnih njih besedah hoteli so ravno tu začeti, nekaj, ker se spominjajo prejšnjih lét, ko so včasih iz Tersta prihajali k prijatlu župniku T. na Repentabor, ter slišali slavčike prepevati, katerih je veliko po rebri okoli Repentabra, nekaj pa, da pod varstvom Marijinim pričnejo imenitno škofovsko opravilo s sv. poterjevanjem v veri. Zato je pa na prvem slavaloku, katerih je še veliko bilo po vsih vaséh, kamor so premilg. škof naprej se peljali, stal primerni napis:

Z Marijnih višav
Preserčni pozdrav!

Povsod, koder so se milg. škof memo peljali po Krasu, so po cerkvah lepo priterkovali, ali „tekljali“, kakor pravijo, — streljalo pa se ni nikjer, kajti milg. škof streljanja nimajo radi. Bili so namreč pri neki škofovski vizitaciji v poreški škofiji v veliki nevarnosti, ko je nekdo ravno pri ušesih konja, na katerem so jahali, vstrelil; konj se spnè po konci, verže škofa na tla, s kopitom po njem udari in zdirja. Od tistega časa so škof prepovedali streljanje pri škofijskih vizitacijah.

Naslednji dan (23. aprila) bilo je birmovanje v Skopem, mejni duhovnji proti goriški škofiji. Poveči napis na slavaloku je izražal veselje, povzdanost, ljubezen došlemu višemu pastirju. Zjutra je bilo jako neprijetno vreme, ves Nanos in čavenjsko gorovje je bil sneg pobelil in merzla sapa je opominjala, da ni še mila spomlad nadvladala nad kratko zimo. Popoldne se malko vremení in milg. škof se pošetajo, spremljani od domačega, za lepoto hiše Božje jako vnetega gosp. kaplana in od bližnjih sosedov duhovnikov v Krajnovas blagoslovit novo, lepo izdelano podobo sv. Neže. Ker ima ta svetnica jančeka kot svoje znamenje, je bil pred cerkvijo na slavaloku primerni napis:

Stopi mili viši pastir v našo sredo,
Blagoslovi serčno tebi vdano čedo!

Po obedu se peljejo milg. škof v bližnjo Koprivo, kjer jih slovesno sprejmejo, ter od slavaloka do cerkve z mehko mahovino pot nastiljajo, in z bedeniciami (medenka-narcissus) potrosijo. — Prenočili so v Tomaji.

Sv. Jurja dan (24. aprila) bila je sv. birma v Dutovljah, ker je ondašnja cerkev temu godovniku posvečena. Ni bil slovesen vhod, ker po smerti nepozabljivega gosp. Jerneja Brence-ta so ostali Dutovci brez dušnega pastirja, a oni, ki je bil prišel iz druge škofije začasno duhovsko službo opravljat, se je v svojo škofijo vernil tri tedne pred birmo. Na slavalokih so izražali veselje: Srečen vhod, mili viši pastir! In na drugem:

Tud cvetje spomladi najlepše cveti,
Prihoda se Vašega mladost veseli! —

a svojo žalost, da so brez dušnega pastirja, so naznanjali v napisu pred cerkvo:

Sem mati zapuščena,
Samotno tu molčim.
Prosim Vas pastirja,
Ovčic da ne zgubim!

Milg. škof so obljubili, da poskerbe tudi za njih dušne potrebe; a rekli so, da je drugod še bolj nujno potreben dušni pastir. Pred je treba smerti rešiti onega, ki je dva—tri dni brez hrane, kakor tacega, ki morda še le pet—šest ur ni nič vžil. Tudi sv. Marka dan so se škof mudili v Tomaji ter so tam „procesijo“ imeli.

V četrtek (26. aprila) je bilo birmovanje v Kazljah in Štorjah. Sploh so bili milg. škof prav zadovoljni, ter so poslovljevaje se od tomajskega dekanata, dotičnim dušnim pastirjem hvaležnost in priznanje očitno izrekli, da se pošteno trudijo svoje dolžnosti spolnovati.

V petek, 27. aprila, so se milg. škof napotili v Povir, ono vas, kjer so kot mali učenec si ubijali glavo z nemščino. Bile so takrat šole vse nemške, da so celó ves katekizem morali na pamet se učiti, ako tudi niso umeli, kaj pravijo. Isto tako so proučili knjigo: „Pflichten der Unterthanen gegen die Vorgesetzten!“ kmečki otroci slovenski so se s tem mučili! No v tem oziru je dandenes vendar mnogo bolje, ako se že v kaki šoli nemščine — učijo, se s tem poukom začčenja v četrtem letu, ko so učenci v lobrega se naučili slovensko brati. Z veseljem se še spominjajo milg. škof onih mladostnih lét, ko so jih zapisali v „zlate bukve“ povirske šole. Spominjali so se v pogovorih tudi o

*) Prav drago; prosimo.

prečast. gosp. kanoniku Mihaelu Žvabu, Povircu, ki so izšolali tri svoje vnuke — Povirce, katerih dva sta že duhovnika in tretji v bogoslovju. Kako bode to ginljivo, kadar bo poslednji novo mašo pel, in mu bodo gosp. ujec kot arhidijakon, oba brata pa eden kot dijakon, drugi kot subdijakon, pri prvi maši služili. Nekdo poterkal na vrata: prišel je cerkovnik sežanski s telegramom. Ko župnik izide, ter prebere telegram, kar obstane: vstopi, rekoč: Gospodje, ne prestrašite se! Monsignor kanonik Žvab so nocoj ob 5½ umerli! Kakor bi jih iz jasnega zadelo, osupnejo milg. škof in drugi pričujoči gospodje, ter si mislijo: Kako večkrat si gradove zidamo v zraku, sapa potegne, in se poderejo! Ljudje obračajo, Bog pa oberne. V otožnih mislih vstopljeni se gospodje razidejo.

V saboto (28. aprila) je bila sv. birma v Divači, in v nedeljo — 29. aprila — je kar bolj ob hitrem zjutraj ob 8 začelo se sv. opravilo v Lokvi, ker so milg. škof mislili vsekako, da bodo osebno se vdeležili pri pogrebu kanonika skolastika Žvaba. Ker pa imajo v mestu gg. duhovniki ravno od 11—1 naj bolj primerni čas, je kapitel sklenil, da se pogreb opravi že 11½. Sam c. k. namestnik baron Pretis, in druge visoke osebe, šolska mladina z mnogimi učitelji, in veliko ljudstva je spremljalo blagega pokojnika k zadnjemu počitku. Od stanovanja do stolne cerkve so vodili spreved prijatelj pokojnikov prečast. monsignor Schneider, prošt, ker milg. škof so se še le o poldne pripeljali v Terst. Zdaj počiva kanonik Žvab na velikem pokopališču pri sv. Ani v oddelku duhovnikov na desni strani pok. škofa Dobrila, s katerim sta bila velika prijatelja, kajti oba sta bila iskrena rodoljuba, oba sinova ubogih kmečkih starišev.

Rodil se je Miha Žvab (ali kakor se je podpisoval doslednje že iz prvotne takrat nemške šole v Povirji: Schvab) dne 22. septembra 1813, torej ni bil še doveršil 70 leta. Ko je mali Mihec kazal nenavadno nadarjenost, primora tadanji župnik povirski Zaharija Bon očeta Žvaba, da pelje Mihca v Gorico. V prvem polletju je Mihec, češ, da je kmečki otrok, dobil dvojko, a v drugem polletju bil je že prvi „premijant,“ in tako je ostal potem vedno med svojimi tovarši prvi vse skozi do osme latinske šole (filosofije.) Bil je pa silno marljiv. S početka se mu je terda godila za hrano. Iz Povirja, deset ur daleč, mu je sestra Katarina, ona ista, ktere tri sinove je pozneje dal izšolati, na glavi donasala ječmenove kaše, fižola, moke, celó kruha. A bil je Mihec včasih gladen, pravil je, da je celó luščine bobove jedel na Kostonjevi. Pozneje je dobil eno Werdenbergovih štipendij in nekaj instrukcij, da je bil gledé hrane brez skerbi. Leta 1838 mašnika posvečenega pošlje škof Matevž Ravnika v Istro v Antinjan pri Paznu kot kapelana in učitelja. Tam ostane tri leta, ter si pomaga v Terst za kateheta. Celih 40 let je bil v Terstu pri šolah, najpred v starem mestu, potem na tadanji normalni veroučitelj, in vodja do 1857, ko postane kanonik stolne cerkve sv. Justa in šolski nadzornik v kerščanskem nauku. Zraven svojega navadnega poslovanja, ktero je vedno natančno opravljal, se je pokojnik bavil v poslednjih letih mnogo z orijentaliskimi jeziki: s hebrejščino, sanskritskim, in poslednjič še s kinežkim jezikom. Hotel je najti korenike prvotnemu jeziku, a sredi nedoveršenega dela in jezičnega razglabanja ga je nemila smert prehitela. Namenil je bil vstanoviti dve štipendiji za podporo ubogim dijakom; a i ta nada je po vodi splavala, kajti nikakor ne misleč na smert tako hitro, ni zapustil, bi reč, nobene v poslednjih letih pisane oporoke; torej se bode vsa zapuščina postavno razdelila. Bil je pokojnik majhne postave, pa kakor nalaš za otročiče, ki so mu mnogokrat na poti roke

poljubovali. Znal je vendar strogo red (disciplino) ohraniti, in kar je odločil, je moralo biti. Naj se duša tega „demantnega brusarja“ (Diamantenschleifer), kakor imenuje pater Hattler odgojitelj mladine, v nebeškem kraljestvu ko biser sveti in naj zvesti hlapec Gospodov plačilo večno vživa v svetlem raju.

V Banjaluki. V tužni Bosni je bilo Belo nedeljo slovesno prvo sv. Obhajilo. Zaseben list to lepo opravilo tako-le naznanja: Svečanost prve svete pričesti (sv. obhajila) na Bjelu nedelju veomo (zelo) smo lepo sveršili. Iz šole miloserdnic bilo je 31 djece, koja su imala srieću prvi put pristupiti k stolu (mizi) Gospodina. Djeca bila su odvedena iz škole u cerkvu pod zastavom medju zvonjenjem sa svečama u ruci pjevajuč pjesmu o sv. pričesti.

U cerkvu dočekana su bila od velečastnoga gosp. župnika, koji je odmah počeo svečanu sv. misu. Pod misom deržao im je veoma liepi govor, zatim ponovila su djeca kerstni zavět, (obljubo) te su se molile na glas pred njima molitve: priprava za sv. pričest, tako isto i poslie zahvala. Poslie svete mise bila su djeca nadarena,* da im više u serdču ta velika srieća ostane, svako sa jednom knjižicom i jednom slikom, a kod nas u samostanu pripravio se je za sve skupa ljepi ručak (zajuterk). To je sve djecu veoma obveselilo. Knjižice dobavio je veleč. g. župnik, te je niekoje platilo od svoje strane, a niekoje novcem od dobročinitelja. M. L.

V nebo!

V nebo povzdigajmo serce!
Tje, kamor Jezus od nas gré, —
Tje nas mogočno k sebi vleče
Zdaj božje Serce plameneče.

V nebo povzdigajmo željé!
Vse duše tje naj koperné,
Tje skril v brezkončni je lepoti
Zveličar naš se in miloti.

Na desni Očeta zdaj sedi,
Ozira se na nas ljudi;
Zato povzdigajmo čutila
Nad zémle prah v nebesa mila!

V nebo povzdigajmo oči,
Telesne, dušne vse moči:
Da duša Jezusa ljubila,
Se nič za svet ne bo menila.

Vesetje tu je vsako nič,
In vsaka sreča hitro preč;
V nebo naj gre vse hrepenenje,
Od tam smehlja se nam življenje!

V nebo! v nebo! tam vsaki čas
Že čaka sladki Jezus nas:
Od tam Tolažnika dobimo,
Le upno te dni zanj prosimo!

On v sercu našem ogenj vžgal,
Darov bo svojih sedem dal,
V nebo — da duša hrepenela
Bo k tronu Jagujeta vesela.

*) Op. Vidi se iz tega lističa, da se deca (menda pl. od dete, detice) sploh veže s pluralom glagolov in odjek-tivov; ne pa s singularom, kakor delajo nekteri našinci, ki so Jugovcem „uzmali deca,“ pa jim ne znajo „opank“ obuti in pišejo n. pr.: „deca hodi v šolo, deca je bila pridna“ itd., ter opletajo s tem, kakor s tistim medenim „niti—nitičem“... „Izmikanje“ nima sreče.

Terpeti tu nam bode slaj,
Če v sercu Duh je Božji zdaj,
Že tukaj bodemo začeli,
Kar bomo v raju tam imeli.

V nebo! v prelepo tje nebo —
Pripravljena naj duša bo:
Tam, kjer presveta je Trojica,
Že čaka nas nebés Kraljica.

S. M. Bonavent.

Milostni Materi.

(Za šmarnice.)

Smem li, milostljiva Mati!
Blizat' se pred Tvoj altar?
Rad bi hotel darovati
Šopek belih šmarnic dar;
Al cvetličic zalih nimam.
Sem sirota grešna, znam.
Bile rop so hudim ujmam;
Kaj naj toraj Ti podam? —

Serce revno, ki žalilo
Tvojega je Jezusa.
Vse skesano, naj darilo
Moje bo, o Milostna!
Sprosi Mati, da prestvari
V vertec ga tvoj ljubi Sin,
Ti potem pa milo vari
Novo cvetje ozebljin!

V tvojem varstvu naj so klice,
Daj Marija Ti jim rast;
Jaz prilival bom solzice
Da cvetó le v božjo čast.
In ko zadnji maj se sklene,
Tu na zemlji cvét ospe.
V rajskem vertu naj požene
Cvet, ki vekomaj cvete.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Prusko. Kako nezmerno moč ima pravica in resnica, se vidi v pruskem deželnem zboru. Ker se Bizmark tako nezmerno brani v Kanoso iti, je 25. aprila Windthorstov predlog za svobodo maševanja in deljenja ss. zakramentov bil sicer za zdaj še odbit (konservativci se namreč niso prederznili vladi zopervati), bil pa je namesto tega sprejet sklep konservativcev, ki prav za prav na ravno tisto méri, kar središe hoče, na temeljito predrugačenje Cerkvi sovražnih majnikovih postáv; med tem pa še neka nujna postava, ki dopušča naj bolj potrebno pomoč v dušnem pastirstvu. Po drugi strani pa se je pokazalo, da je vsa zbornica enih in edinih misel: da tako, kakor so zdaj, okolišine ne morejo obstati. Celo naprejevci in rudečkarji so odločno za popravo majnikovih postav. To se pravi, vsa zbornica — hočeš, nočeš — se obrača v nekem pomenu „proti Kanosi.“ Kako vse drugač je bilo pred malo časom!

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Bolan duh. za dušno in telesno pomoč. — Prav nevarno bolan duh. za pomoč. — Žena priporočuje bolehnega

moža, hčeri in hudo bolno sestro — za zdravje. — Dve osebi v dušnih potrebah. — Vsi, ki niso opravili velikonočnega obhajila, ali ki so ga opravili nevredno. — Nekdo v prav hudih zadregah, že večkrat priporočen za pomoč na prošnje N. lj. G. in sv. Jožefa; priporočuje tudi svojo jezično ženo za hišni mir; svoje otroke za dobro izrejo. Uslišanje se naznani. — Prosim ude bratovšine N. lj. G. za molitev, da bi bila uslišana v neki telesni zadevi. — Šolar se prav iskreno priporoča v molitev, da bi bil pobožen, in da bi šolsko leto dobro izdelal. — Žena že delj časa v glavi bolno sestro priporoča, da bi jo Bog rešil iz te hude bolezni na prošnjo N. lj. G. in svet. Deodata. — Mati priporoča sebe in svojo družino za pravo krotkost, ponižnost, vneta serca za sveto pobožnost in sveti blagoslov iz Jezusovega presv. Serca na prošnje N. lj. G. in svet. Deodata. — Starši priporočajo svojega sina, da bi kako službo dobil na prošnjo N. lj. G. presv. Serca. — Bolehna oseba za pomoč. — Sinovi serčno priporočajo na pameti zmešanega očeta za pomoč na priprošnjo N. lj. G. sv. Jožefa in sv. Deodata. — Nekdo, da bi na priprošnjo N. lj. G. presv. S. in sv. Jožefa zadobil službo.

Zahvale:

Prav serčna zahvala in ččenje N. lj. G. za ozdravljenje od hudih bolečin na nogah, doseženo po opravljeni devetdnevni. Česena in hvaljena bodi na veke preljuba Pomočnica, Devica Marija! *K. P.*

Koledar za prihodnji teden:

14. majnika. Binkoštni ponedeljek. S. Bonifacij. — 15. S. Sofija. — 16. Kvaterni post. S. Janez Nep. — 17. S. Ubald. — 18. Kvaterni petek, post. S. Feliks Kantal. — 19. Kvaterna sobota, post. S. Peter Celestin. — 20. Perva nedelja po Bink. Presveta Trojica. S. Bernardin Sienski.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov XIII.)

1. majnika. Kdor svoje usta varuje, varuje svojo dušo; kdor pa je nespremišljen v govorjenji, se mu bo hudo godilo.

2. Pravični lažljivo besedo čerti; hudobni pa zasramuje in je zasramovan. (To je: Hudobnež druge z obrekovanjem sramoti; pa kmali ga spoznajo ljudje in zgubi vse spoštovanje.)

3. Naglo nagrabljeno bogastvo se manjša; počasi z rokami nabrano pa se množi. (Naglo nagrabljeno je namreč rado po krivici pridobljeno, zato nima teka.)

4. Prekanjene duše v grehih tavajo; pravični so pa usmiljeni in usmiljenje skazujejo.

5. Razumni dela vse s prevdarkom; kdor pa je aboten, svojo neumnost razodeva.

6. Kdor se krotitvi odtegne, pride nadenj revšina in sramota; kdor se pa svarjenju vdá, pride k časti.

7. Kdor hodi z modrimi, bo moder; prijatelj ne-spametnih bo njim enak.

8. Grešnike nesreča preganja; pravičnim pa se dobro vračuje.

9. Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno strahuje (ako je namreč potreben.)

10. Pravični je in nasituje svojo dušo; trebih hudobnih pa ni nikdar sit.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Obiskovali bodo premilg. knez in škof naslednje duhovnije in delili sv. birmo: 8. majnika Čemšenik; 27. Staro Loko; 28. Železnike; 29. Poljane; 30. Žiri; 31. Idrijo.

Čast. g. Jožef Dolence je 24. aprila t. l. na dunajski univerzi dosegel dohotorstvo bogoslovja.

K dopisu iz Sarajeva št. 17. Rečeno je v tem dopisu, da vodili bi v Št. Andreju prosivke za sprejetje med „hčere. Božje ljubezni v Sarajevu“ čč. oo. jezuiti, ki znajo slovenski. Prošeni smo v pojasnilo povedati, da čč. oo. jezuiti kacega posebnega vodstva in podučevanja niso obljubili, ampak le toliko, da k spovedi lahko hodijo v njih cerkev.

Očitna zahvala. V imenu presv. Marije D. s Svetih Višarj pri serčno zahvalo naznanjamo vsm tistim, ki so podobo Marije D. Višarske, ko je bila zarad poprave v g. Jemcevi hiši, tako pridno obiskovali, ali jo tudi z darovi obdarovali. Prelepa štatva s tronom in darili vred je že oddana in poslana na svoje mesto; 10. in 11. majnika, ako Bog dá, se vidimo na Svetih Višarjih, kamor bo podoba z bližnje postaje v procesiji prenesena. Tam gori, ko bode podoba slovesno blagoslovljena, bomo pred Marijo prosili tudi za vse dobrotnike, da bi jim Bog na priprošnje Marije Device Višarske vse dobrote obilno poplačal na duši in na telesu.

V Ljubljani, 3. majnika 1883.

Romarska družba Svetih Višarji.

Zahvala. Čast. gosp. župnik Mat. Preželj je katol. družbi daroval okoli 30 zvezkov dobrih katoliških bukev, za kar bodi očitno naznanjena serčna hvala in ponovljena prošnja, naj bi še drugi se spominjali katoliške družbine bukvarne s podobnimi darili.

Dr. Jarc,
predsednik.

Iz Jeruzalema, 18. mal. travna 1883. — P. Marija Alfons Rotisbon si daje čast naznaniti naj globokejšo spoštovanje in ponižno zahvalo za poslanih 113 gld., nabranih za djanje Naše Gospé Sionske v Sveti deželi. P. Ratisbone je močno ginjen z besedami sočutja in oserčevanja, ktere mu piše tako dobrovoljni vrednik „Zg. Danice“ iz Ljubljane. Naj serčniši zahvala vsm dobrotnikom naših naprav!

Podpis:

Le P. Marie Alphonse Ratisbonne.

Op. Poslali smo bili perve dni sušca t. l. v Pariz preč. P. Teodoru Ratisbonu 113 gld. (ali 11³/₄ napoleonov v zlatu in 2 franka), da je 16 gld. za Sijonske hčere in 97 pa za njegovega preč. brata Mar. Alfonsa Ratisbona v Jeruzalemu, in na to je došla predstojeca zahvala iz Jeruzalema.

Vr.

Kje je prava ljubezen do bližnjega? Amerikanski „Hlas“ v Št. Lujzu pripoveduje to-le: H. W. Beecher, protestanški pridigar v molitvenici v Brooklinu, h kateri se štejejo sami bogatini, je nedavno pravil v pridigi to-le: „Po sočutju hrepeni vsaka človeška stvar. Je pa odveč veliko taci tempeljnov (namreč: protestanških), v kterih se bogati ogibajo ubožnih. V taci velikih pa ljubezni praznih tempeljnih se siromak ne more čutiti kakor doma. Od katoličanov bi si protestanje morali jemati izgled. Bil sem v naj lepših rimsko-katoliških cerkvah evropskih in sem vidil, kako bogati in ubožni eden zraven drugega klečé. („Hört, hört.“ gospóda: „klečé!“) Ljudje prezalo oblečeni se niso odmikali od ubožnih, ki so bili v odergnjeni obleki. Dragi

prijatli, rimska cerkev nam protestantom daje svojo ljubezen do ubogih, nižjim pa nauk pravega in resničnega sočutja.“ — „Hlas“ je — s tem po večem zadovoljen; samo čudno se mu zdi, da je g. Beecher moral potovati še le v Evropo, da zvé, kako katoliška Cerkev do ubogih in vsednjih pravo sočutje razodeva, ker to bi bil lahko vidil tudi v Brooklinu.

Poljaki v Ameriko. Nezadovoljnost Poljcev pod terdobo protestanškega Prusa se posebno kaže tudi v njih obilnem preseljevanji v Ameriko. Glavni poljski list na Poznanjskem pravi, da preganjanje katoliških duhovnov in žalostne politiške razmere so tega krive. Ako se ima to preganjanje ustaviti, pravi dalje, je potrebna temeljita sprememba oziroma na poljski narod, in sicer v narodnosti, v gospodarstvu, pa odpravljenje krivic do katoličanov; poprej ne bo jenjalo izseljevanje. V poslednjih 10 letih jih je samo iz Poznanjskega 80 tisuč in iz poljskih okrajn sploh 100 tisuč bežalo v Ameriko. To je priméroma trikrat več kakor iz družih okrajn.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. kat. Šim. Zupan 2 gld. 20 kr. — Neka gospodičina 1 gld. — Č. g. župn. M. Tavčar 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Po stol. kapl. č. g. Mat. Kolarju 5 gld. — K. P. v Kranji 1 gld. — Č. g. Jan. Brencce, kapl. v Starem tergu 1 gld. — Neka gospodičina 2 gld. Zbirka po č. g. župn. Andr. Pavliču iz Radeč 11 gld. 62 kr. — Iz Brusnic po č. g. ž. Val. Bergantu 5 gld. 40 kr. — Neki g. učit. 1 gld., da bi mu bilo dano kedaj v to cerkev priti, častiti, hvaliti in moliti presv. Jezusovo Serce.

Za sveto Detinstvo: Po M. Novakovi 1 gld. 44 kr. — Iz Idrije 2 gld. — Iz Vodic 2 gld. — Neimenovana dobrotnica 20 kr.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Smlednika 31 gld. — Iz Semiča 45 gld. 10 kr. — Iz Rateč pod Korenom 5 gld. 30 kr. — Iz Stopič 5 gld. — Iz Št. Vida pri Zatičini po č. g. Jan. Klunu 4 gld. 20 kr. — Iz Želimelj 8 gld. 10 kr. — Iz Dol 12 gld. 40 kr. — Šent-Gotharda in Šent-Ožbalda 13 gld. 2 kr. — Iz Mirne Peči 20 gld. — Iz Idrije 26 gld. 85 kr. — Od Šent-Gregorija 12 gld. 40 kr. — Z Goč 27 gld. 50 kr. — Iz Križ pri Teržiču 13 gld. 36 kr. — Iz Starega Loga pri Kočevji 31 gld. — Iz Preddvora 16 gld. — Od Sv. Helene pri Dolu 10 gld. — Iz Banjaloke pri Kočevji 14 gld. — Iz Komenda 62 gld. — Iz Šent-Janža za to in lansko leto 24 gld. (Dalje prih.)

Za sv. Očeta: Žužembregarji po čast. g. župn. M. Tavčarji 30 gld.

Za pogorelce v Košani: Iz Brusnic po č. g. župn. Val. Bergantu 2 gld. 70 kr.

Za bratoršino Naše ljube Gospé presv. Serca: Č. g. Val. B. 50 kr.

Za Marijino sirotišnico kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Po čast. g. župn. Val. Bergantu iz Brusne 2 gld. 70 kr. — Neka gospodičina 1 gld.

Za kapelo sv. Jožefa v Kuteževem: Več dobrotnic iz Idrije 4 gld.

Za misijone v prid jud. spreobrnjenja: Iz Idrije čast. g. Onušič 10 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

S. B.: Zmeraj višej: Bog plati. G. S. Prav drago; hvala! — G. Kn.: Vse vravnano.